

(*Le mouvement éducatif en 1935—36.*) iskolafajok és ezeken belül tárgyi szempontok szerint dolgozza fel, majd újabb sűrítéssel a pedagógiai világmozgalom összképére a következő jellegzetes vonásokat állapítja meg: 1. A gazdasági válság okozta korlátozások immár jelentkeztek azokban az országokban is, amelyek eddig attól mentesek voltak; viszont javulás mutatkozik azoknál, amelyek már túlestek a válságon (Ez főleg iskolai építkezésekben és fizetésjavításokban nyilatkozik meg). 2. A politikai átalakulásokkal kapcsolatban az oktatásügy reformja jelentkezik, vagy az egész vonalon, vagy részletekre nézve. (Iskolai közigazgatás, tantervek stb.). 3. Az iskolakötelezettség időbeli kiterjesztése nagyot haladt, jóllehet a késedelmeskedő vagy fokozatosan megvalósítandó intézkedések is elég gyakoriak. 4. A tantervi és módszertani reformok érdekében a közigazgatási iskolai hatóságok, az elméleti pedagógia képviselői és a tanszemélyzet között szorosabb és sikeresebb együttműködés tapasztalható. 5. Folytatólagosan észlelhető az a törekvés, amely a szakoktatást szerves kapcsolatba öhajtja hozni a többi iskolanemekkel: több, eddigelé más hatóságok alá tartozó szakiskola a közoktatásügyi minisztérium hatáskörébe került. (Nálunk megfordítva: az övönöképzők a belügyminisztériumba). 7. A testi nevelésnek helyenként az értelmi nevelés rovására történő erőteljesebb felkarolása folytatódik: az ifjúság szabad idejének felhasználására vonatkozó mozgalom és az iskolákban folyó katonai kiképzés annak javára válnak.

A szinte kimeríthetetlen tartalmából még csak 3 országról emlékezünk meg, amelyek ma a világ érdeklődésének középpontjában állnak. Spanyolország (512.000 km², 24 millió lakos): a 10 lapra terjedő jelentésből kiemelkedő a nép- és középiskolai tanerőknek vizsgálat útján való szelekciója. Kína (11.524.000 km², 444.500.000 lakos, 6½ lap): első helyen a főiskolákról és a tudományos kutató munka fontosságáról emlékezik meg; a közép — s főleg a népiskolák állandóan fejlődnek és szaporodnak. Japán (382.545 km², 69.252.000 lakos 4 lap): korszakot alkotó újítás az „ifjúsági iskolák“ (*Seinen Gakko*) alapítása, amelyeknek történeti háttérét, célját és tantervét részletesen ismertetik.

A fentiek után minden különös ajánlás feleslegesnek látszik, tehát: csak annyit, hogy az Évkönyv komoly munkára vállalkozó tanférfiak és kultúrpolitikusok számára szinte nélkülözhetetlen segédeszköz és forrásmű.

kf.

„Slovenské Pohl'ady“.

(*Szlovák Szemle* a Túrocszentmártoni „Matica Slovenská“ kiadásában 53. évf. 1937; 6—7. szám, szerk.: Dr. Mráz András.)

Jóval a felvidéki államfordulat előtt jelent meg a szlovák szellemi élet máig kimagaslóan legelőkelőbb folyóirata a „Slovenské Pohl'ady“. Eltekintve az összeomlás utáni laptársaitól, nem jellemzi a szertelen iránykeresés, hanem az évtizedes autonóm-politika jól kitaposott ösvényein halad. E gondolatrendszer korszerű megjelenési formájában, magától értetődően, csehellenes; mely szempont egyúttal művelődési összetételük eredendő meghatározója. Ez a legtartalmasabb szlovák folyóirat, nagymúltú közművelődési társulatuk, a „Slovenská Matica“ kiadásában lát napvilágot, nemzeti mozgalmaik székvárosában, Túrocszentmártonban.

A folyóirat kiadója a „Slovenská Matica“ hagyományaihoz hiven, éles tiltakozás művelődési életük mind cseh-, mind magyarelvű berendezése ellen, de ugyanakkor az autonómpolitika célmegjelöléseit már nem képes, meggyőző érveléssel és irodalmi ízléssel, szellemiségük egyéb területeire vetíteni s az elképzelt szlovák nemzeti művelődéspolitikának csak homályos körvonalait tudja megjelentetni.

Wagner Ferenc.